

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
 ради НУВГП
 е-підпис Олег ЛАГОДНЮК

08.09.2021

06-07-06S

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни

SYLLABUS

ФІЛОСОФІЯ		PHILOSOPHY	
Шифр за ОП	ЦЗП 1.2	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: bachelor's (first)	
Галузь знань	24	Field of knowledge:	
Сфера обслуговування		Service sector	
Спеціальність Готельно-ресторанна справа	241	Field of study: Hotel and Restaurant Affairs	
Освітня програма: Готельно-ресторанна справа		Educational Program: Hotel and Restaurant Affairs	

Силабус навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) освітнього ступеня, спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа». Рівне. НУВГП. 2021. стор.13

ОПП на сайті університету:
<http://ep3.nuwm.edu.ua/18124/>

Розробник силабусу: *Шадюк Тамара Адамівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «1» вересня 2021 року

Завідувач кафедри: *Наконечна О.П. д.філос.н, професор.*

Керівник освітньо-професійної програми
«Готельно-ресторанна справа»
к.екон.н., доцент

Конарівська О.Б.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІАЗ
Протокол № 1 від “7 вересня” 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ: *Прищепя А.М., д.с.-г.н., професор*

Додається інформація, яка відображається в документі після розміщення його в цифровому репозиторії університету:

№ документа в iDoc:

СЗ №-4207

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Готельно-ресторанна справа</i>
Спеціальність	<i>241 «Готельно-ресторанна справа»</i>
Рік навчання, семестр	<i>3 6</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16 год.</i>
Практичні заняття:	<i>14 год.</i>
Самостійна робота:	<i>60 год.</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>Денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Шадюк Тамара Адамівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії

Вікіситет http://wiki.nuwm.edu.ua/Шадюк_Тамара_Адамівна

Як комунікувати t.a.shadiuk@nuwm.edu.ua
Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-2376-0112>

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація
навчальної
дисципліни,
в т.ч. мета та цілі

Даний курс присвячений основам філософського знання та призначений для того, щоб виявити, сформулювати та спробувати зрозуміти ті питання, котрі однаковою мірою хвилювали мислителів як минущини, так і сучасності. Філософія постане перед студентом як дослідницька сфера і як спосіб життя водночас. Кожен знайде у цьому курсі сферу свого інтелектуального запитування, впізнає фундаментальні для своєї професії прикладні й подекуди нерозв'язні проблеми, зуміє досягнути універсальні та специфічні цінності й зрозуміє, чому кожна людина по своїй природі є філософом.

Метою вивчення дисципліни «Філософія» є розширення світоглядних горизонтів, оволодіння знаннями про сутнісну та ціннісну структуру світу, а також вправлення у мудрості, тобто спів філософування, рефлексія.

Завданнями курсу є: ознайомлення зі спектром основоположних філософських теоретико-прикладних проблем; усвідомлення важливості й змістовної специфічності сучасних філософських дискусій та їх впливу на формування громадської думки та суспільний розвиток; набуття досвіду аналітичного й критичного мислення, а також здатності генерувати нові ідеї; набуття навичок ефективної комунікації, доречного використання елементів категоріально-понятійної системи філософії; практикування особистісного інтелектуального й духовного зростання, самовдосконалення.

Посилання на
розміщення
навчальної
дисципліни на
навчальній
платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1789>

ЗК 02. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 05. Здатність працювати в команді.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

ФК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

Програмні
результати
навчання

ПРН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.

ПРН 17. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань при організації ефективних комунікацій зі споживачами та суб'єктами готельного та ресторанного бізнесу.

ПРН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПРН 21. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства,

усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Спроможність логічно обґрунтовувати свою позицію, формулювати власну думку, ораторські та комунікативні навички, здатність дотримуватися норм професійної етики, уміння слухати і запитувати, навички ефективної роботи у колективі, уміння налагоджувати контакти у сфері професійної діяльності, здатність організовувати командну роботу над проектом, залагоджувати конфлікти.

Методи оцінювання та структура оцінки

Успішному складанню іспиту з дисципліни передуює опанування теоретичного матеріалу та виконання практичної (самостійної, аудиторної, індивідуальної, дистанційної) роботи.

Результати вчасно пройденого проміжного контрольного тестування (модуль 1, модуль 2) можуть бути зараховані як підсумковий контрольний тест (іспит). За бажанням студента покращити підсумкові результати курсу, оцінки за модулі можуть бути скасовані і студент має право скласти іспит, де має змогу отримати максимальну кількість балів, яка дорівнює сумі балів за модулі.

Перелік критеріїв оцінювання:

- **60 балів** – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та самостійну роботу;

- **40 балів** – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).

Усього **100 балів**. Підсумковий контроль – **іспит**.

Критерії оцінювання, детальний розподіл балів та шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1789> Модульний контроль проходить у формі тестування на платформі системи Moodle через ННЦНО. У тесті передбачено 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 балів (10 балів), рівень 2 – 6 запитань по 1 балу (6 балів), рівень 3 – 4 запитання по 1 балу (4 бали). Усього – 20 балів. Оцінка автоматично генерується в середовищі Moodle, фіксується викладачем в електронному журналі дисципліни і контролюється деканатом.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість брати участь у виконанні індивідуальних завдань науково-дослідницького характеру, виступати із результатами досліджень на студентських наукових конференціях, засіданнях круглого столу, а також можуть бути долучені до написання та опублікування есе, наукових статей із тематики курсу та засідань постійно діючого

Філософського гуртка. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем.

Інформаційні ресурси	<p>Докладний список друкованої літератури для засвоєння курсу «Філософія» можна знайти на навчальній платформі Moodle: https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1789</p> <p>Національна бібліотека ім. В.І. Вернацького / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/</p> <p>Наукова бібліотека НУВГП (м.Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії)</p> <p>Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://osvita.ua/</p> <p>Вища освіта / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/</p> <p>Обласна наукова бібліотека (м.Рівне, майдан Короленка,6 / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.lib.rv.ua/</p> <p>Рівненська централізована бібліотечна система (м.Рівне, вул. Київська,44)/ [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.cbc.rv.ua/</p> <p>Цифровий репозиторій Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова. Тема: «Філософія» / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://eprints.kname.edu.ua/view/subjects/d=5F6.html</p> <p>Електронний каталог бібліотеки філософського факультету Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://philosophy.univ.kiev.ua/ua/view/lib_cat_ph/6/6/6</p> <p>Методичні матеріали факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова / [Електронний ресурс]. – режим доступу http://www.philosof.onu.edu.ua/newsite/method.htm</p>
----------------------	--

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання	<p>Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно з «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/.</p> <p>Згідно з цим документом і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.</p> <p>Перездача модульних контролів здійснюється згідно з http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti .</p> <p>Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/</p>
---------------------------	--

Неформальна та інформальна освіта	<p>Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним положенням http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita.</p> <p>Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання.</p> <p>При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни / освітньої</p>
-----------------------------------	--

пробратися на е-ресурси Бібліотеки університету та використовувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в подальшому.

Правила академічної доброчесності

За списування під час виконання окремих завдань, студенту не дозволяється викладання курсу, допущення до Голова ГО «Західно-українська асоціація арт-психологів та арт-терапевтів» кандидат психологічних наук, доктор філософських наук, доцент І.В. Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці **ЯКІСТЬ ОСВІТИ** сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо студент пропустив заняття з поважної причини або через хворобу, він може виконати індивідуальне завдання з пропущеної теми та набрати відповідну кількість балів.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно з положенням <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341>

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Академічна мобільність.
Інтернаціоналізація

Електронні бібліотеки:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

Як знайти статтю у Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

База періодичних видань:

<https://www.scimagoir.com/>

Електронний каталог:

<http://nuwm.edu.ua/MySql/>

Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції 16 год	Практичні заняття 14 год	Самостійна робота 60 год
---------------	--------------------------	--------------------------

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН 16

Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Моделювати проблемні ситуації у сфері своєї професійної діяльності та їх рішення. Практикувати навички командної роботи, брати участь у веденні наукових міждисциплінарних досліджень, ініціювати створення проектів, організацію заходів, налагодження контактів. Проаналізувавши особливості та практику промоутингу з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, розв'язати кейс: клієнти негативно відгукуються про обслуговування у Вашому готелі в соціальній мережі, тим самим псуючи його репутацію. Ваші публічні дії?
Методи та технології навчання	Аналіз проблемних ситуацій, творчі методи навчання, метод кейсів, симуляційні ігри, рольові та ділові ігри, професійне моделювання, метод «малих груп», міні-лекції, презентації, семінари-обговорення, семінари-практикуми, перегляд відео-матеріалів, фільмів, конкурси студентських наукових робіт.
Засоби навчання	Навчальні посібники, наукові статті, філософські першоджерела, мультимедійне, проєкційне обладнання, інформаційно-комунікаційні системи.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН 17

Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань при організації ефективних комунікацій зі споживачами та суб'єктами готельного та ресторанного бізнесу.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Підготувати публічний виступ-презентацію за тематикою курсу з подальшим аудиторним обговоренням. Реферувати оригінальні філософські тексти, відповідати на поставлені проблемні питання, демонструючи свою позицію та підкріплюючи її вдало підібраними науковими, практично-досвідними фактами, доречно використаними термінами. Проаналізувати вітчизняний та зарубіжний досвід професійної діяльності фахівця у сфері обслуговування, підготувати презентацію «Комунікативні навички у діяльності фахівця готельно-ресторанної справи європейського рівня».
Методи та технології навчання	Практикуми, семінари-диспути, дебати, презентації, панельні дискусії, рольові та ділові ігри, ситуаційні завдання, аналіз кейсів, метод «мозковий штурм», круглі столи, студентські науково-практичні конференції, виступи на гурткових засіданнях, конкурси філософських есе.
Засоби навчання	Навчальні посібники, наукові статті, філософські першоджерела, мультимедійне, проєкційне обладнання, інформаційно-комунікаційні системи.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН 19

Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Організувати круглий стіл на тему «Прикладні філософські проблеми сучасності» з подальшим обговоренням шляхів формування соціальної відповідальності та громадянської свідомості особистості. Презентувати і проаналізувати наукову статтю, дотичну до поданої теми. Зробити огляд першоджерел, що відповідають філософській тематиці. Ідентифікувати філософські проблеми за заданими символами, суспільними патернами, причинами, наслідками. Брати участь у дискусіях, проектах, публічних обговореннях в соціальних мережах суспільно-значимих проблем, виявляти ступінь і межі їх філософського осмислення.
Методи та технології навчання	Інтерактивні лекції, проектні семінари, метод «малих груп», метод (змістовного) смислового бачення, симуляційні ігри, обговорення медійних матеріалів на філософську тематику, презентації, моделювання професійного середовища.
Засоби навчання	Навчальні посібники, наукові статті, філософські першоджерела, мультимедійне, проекційне обладнання, інформаційно-комунікаційні системи.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН 21

Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Опанувати принципи філософського мислення, засвоїти зміст понять філософії, оволодіти методикою пошуку, аналізу та синтезу першоджерел. Реферувати оригінальні філософські тексти та використовувати їх в процесі відповіді на поставлені питання, навчитись формулювати та аргументувати свою думку, висловлювати громадянську позицію. Розробляти план-логіку розгляду філософської проблеми на семінарському занятті. Готувати аналітичні матеріали із гуманітарних, суспільствознавчих, соціально-філософських і етичних питань.
Методи та технології навчання	Проектні семінари, інтерактивні лекції, індивідуальні творчі завдання, ведення термінологічних словників, мультимедійні презентації, тестові завдання, реферативні повідомлення, схематичні плани, наукові міні-дослідження.
Засоби навчання	Навчальні посібники, наукові статті, філософські першоджерела, мультимедійне, проекційне обладнання, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН 22

Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Засвоїти специфіку соціальної дійсності, зрозуміти значення суб'єктивного впливу на суспільство. Підготувати публічний виступ на тему «Універсальні загальнолюдські цінності». Підготувати і провести навчальний семінар з питань професійної діяльності фахівця готельно-ресторанної справи на засадах мультикультурності. Засвоїти філософську термінологію, вміти визначати
---	---

	міждисциплінарні зв'язки, стверджувати позитивну роль світоглядних наук у підвищенні усвідомленості необхідності ведення здорового способу життя.
Методи та технології навчання	Інтерактивні лекції, мультимедійні презентації, обговорення медійних матеріалів на філософську тематику, навчальні дискусії, моделювання професійного середовища, круглі столи або міні-конференції, ситуаційні дослідження.
Засоби навчання	Навчальні посібники, наукові статті, філософські першоджерела, мультимедійне, проєкційне обладнання, інформаційно-комунікаційні системи, роздаткові друковані матеріали.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Поточне опитування та самостійна робота студента							Підсумковий модульний контроль	Науково-дослідницька робота	Сума
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2			40	11	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
7	7	7	7	7	7	7			

ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Що є філософією і хто такі філософи?

Результати навчання ПРН 16, ПРН 17, ПРН 19	Кількість годин: лекції - 2 практ. - 2	Література: 1. Баумейстер А. Вступ до філософських студій, або Інтелектуальні подорожі до країни філософії: наук. посіб. Київ, Мала академія Наук України, 2017. 238 с. 2. Основи філософії: навч. посіб. [за ред. М. Ф. Шмиголя]. К.: Центр учбової літератури, 2017. 412 с. 3. Причепій Є.М. Філософія: Підруч. для студентів вищих навч. закладів. 2 вид., випр., доп. К.: Альма матер, 2007. 4. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / За ред. Л. В. Губерського. К.: Знання, 2009. 5. Філософія [Електронний ресурс]: навч. посібник / Ю. М. Вільчинський, Л. В. Северин-Мрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. Київ: КНЕУ, 2019. 368 с.
Опис теми	Чому природно кожен з нас є філософом? Курс філософії у ЗВО та мислення людини, націлене на зростання та творення. Філософське запитування як внутрішній мотив розвитку людини. Філософія як наука, мистецтво та спосіб життя. Поняття світогляду. Світогляд як відкритий проєкт. Історичні типи світогляду: міф, релігія і філософія. Предмет і специфіка філософського знання. Призначення філософії. Історія філософії як школа філософського мислення. Історична ретроспектива започаткування провідних філософських дискусій: формування філософських проблем. Основні історичні типи філософії.	

Тема 2. Онтологія. Пізнання та зміст пізнавальної діяльності.

Результати навчання ПРН 16, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 22	Кількість годин: лекції - 4 практ. - 2	Література: 1. Лоу С. Философские истории. М., 2007 2. Тейчман Дж., Эванс К. Философия. Руководство для начинающих. М., 1998. 3. Куайн У. О том, что есть // Куайн У. Слово и объект. Перевод с англ. М.: Логос, Праксис, 2000. 4. Нагель Т. Что все это значит? Очень краткое введение в философию. М., 2001. 5. Патнем Х. Разум, истина и история. М., 2002 (гл.1 «Мозги в бочке») 6. Дюпре Б. Философия. 50 идей, о которых нужно знать. М.: Фантом-пресс, 2014.
Опис теми	Онтологія як археологічний пласт європейської філософії. Проблематика онтології: осмислення буття в його цілісності й окремішності. Основні поняття онтології в їх історичних витоках. Данність явленого світу. Поняття об'єктивної реальності. Сутність та існування: два аспекти буття. Модуси існування. Простір і час. Діалектичний метод в онтології: критичне осмислення. Пізнання як предмет філософського розгляду. Чуттєве та раціональне, логічне та інтуїтивне в пізнанні. Знання, судження, обґрунтування. Парадокси пізнання. Джерела і межі пізнання. Проблема істини. Основні теорії істини. Характерні риси науки, види та функції наукового пізнання. Методи наукового пізнання. Філософія мови в структурі філософського знання. Ідеї і речі. Сенси і значення.	

Тема 3. Людське буття в його специфічних вимірах

Результати навчання ПРН 16, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 21, ПРН 22	Кількість годин: лекції - 2 практ. - 2	Література: 1. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини: Навч. посіб. для студентів вищих учбових закладів. К.: Абрис, 1995. 336 с. 2. Нагель Т. Что все это значит? Очень краткое введение в философию. М., 2001. 3. Воронкова В.Г. Метафізичні виміри людського буття (проблеми людини на зламі тисячоліть). Запоріжжя, 2000. 176 с. 4. Добреньков В. И. Социальная антропология. Уч. пос. К.: АСК, 2006. 688 с. 5. Філософія: Світ людини. Курс лекцій: навч. посіб. / В.Г. Табачковський, М.О. Булатов, Н.В. Хамітов та ін. К., Либідь, 2003. 432 с.
Опис теми	Становлення філософських уявлень про людину. Співвідношення біологічного і соціального в людині. Проблемність людського буття: есенційні та екзистенційні підходи. Буття людини як співбуття. Суспільний характер людського буття: індивідуальне та соціальне в людському бутті. Поняття «індивід», «індивідуальність», «особа», «особистість», «маса». Єдність і багатоманітність людського буття. Унікальність і універсальність людського буття. Буття людини як буття можливостей. Світ цінностей та їх природа: філософське моделювання аксіологічних проблем. Типи ціннісних орієнтацій.	

Базові життєві цінності: зміст і співвідношення. Життя як цінність. Проблема смерті і безсмертя в духовному досвіді людства.

Тема 4. Свідомість і самосвідомість: філософські та етичні аспекти

<p>Результати навчання</p> <p>ПРН 16, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 22</p>	<p>Кількість годин: лекції - 2 практ. - 2</p>	<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Васильев В. В. Трудная проблема сознания. М., 2009. 2. Патнэм Х. Философия сознания. М., 1999. 3. Прист С. Теории сознания. М., 2000. 4. Черниговская Т.В. Человеческое в человеке: сознание и нейронная сеть // Проблема сознания в философии и науке. М., 2009. С. 325-360. 5. Тьюринг А. Может ли машина мыслить? М.: ГИФМЛ, 1960. 6. Edelman S. Computing the Mind: How the Mind Really Works. Oxford University Press, 2008.
<p>Опис теми</p>	<p>Духовний вимір людського буття: дух, душа, свідомість, самосвідомість, несвідоме, ментальність, духовність. Походження і сутність свідомості як філософська проблема. Проблема несвідомого та його роль в людському бутті. Свідомість та самосвідомість. Сутність, рівні та форми самосвідомості. Людина в етичній парадигмі філософії. Категорії добра і зла як абсолютні координати моралі. Поняття морального обов'язку. Совість як контрольно-імперативний механізм моральної свідомості особистості. Моральна свобода та моральна відповідальність. Проблема сенсу життя: морально-етичні та філософські підходи до його осмислення. Щастя як етична категорія.</p>	

Тема 5. Соціальне буття: філософський аналіз

<p>Результати навчання</p> <p>ПРН 16, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 21, ПРН 22</p>	<p>Кількість годин: лекції - 2 практ. - 2</p>	<p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія: в 2 т. К., 1993. Т. 1. С. 3-30; Т. 2. С. 256-308. 2. Зарудний Є. О. Філософія. Навч. пос. К.: Кондор, 2007. 200 с. 3. Подольська Є. А. Філософія. Підручник. К.: Фірма «Інкос», ЦУЛ, 2006. 704 с. 4. Причепій Є. М. Філософія: Підруч. для студентів вищих навчальних закладів. 2.вид., К.: Альма матер, 2007. 5. Філософія. Навч. посіб. За ред. Надольного І.Ф. К., 2006. 6. Основи культурології: Навч. посіб. / За ред. Л.О. Сандюк та Н.В. Щубелки. К.: ЦУЛ, 2012. 400 с.
<p>Опис теми</p>	<p>Поняття суспільства і суспільного буття. Філософські принципи аналізу суспільства. Природа як передумова існування людини. Відмінність у ставленні до перетворення природи в західній і східній культурі. Суспільство як цілісна система. Смысловая структура суспільства. Історичність буття людини і суспільства. Сенс історії та сучасна світова соціальна стратегія. Ідея прогресу в соціальній філософії та концепції її досягнення. Критерії та «ціна» прогресу. Суспільство споживання, переспоживання, пост споживання. Кібер-соціальне суспільство як новітня ризома.</p>	

Тема 6. Філософія техніки, технологій і майбутнє людства

<p>Результати</p>	<p>Кількість</p>	<p>Література:</p>
-------------------	------------------	--------------------

<p>навчання</p> <p>ПРН 16, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 21, ПРН 22</p>	<p>годин: лекції -2 практ. - 2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кріс Скіннер. Людина цифрова. Пер. Г. Якубовської. Фабула, 2020. 272 с. 2. Макс Тегмарк. Життя 3.0. Доба штучного інтелекту. Пер. З. Корабліної. Наш формат, 2019. 432 с. 3. Бодрийяр, Ж. Симулякры и симуляция [Текст] / Перевод О. А. Печенкина. Тула, 2013. 204 с. 4. Джеймс Баррат. Последнее изобретение человечества. Пер. Н. Лисовой. Альпина Паблишер, 2019. 396 с. 5. Ювал Ной Харарі. Людина розумна. Історія людства від минулого до майбутнього / пер. з англ. Я. Лебеденка. 2-е вид. Харків: КСД, 2018. 544 с.
<p>Опис теми</p>	<p>Некласичність теми техніки як предмету філософського аналізу. Техніка як соціокультурний феномен. Культура і цивілізаційний розвиток. Технократизм і проблеми гуманізації техніки. Поняття «ноосфера», «новий гуманізм», «трансгуманізм», «толерантність» та їх значення для створення нового образу людини і світу. Застосування технологій редагування геному людини: філософські аспекти осмислення. Надлюдина, кіборг і симулякри. Філософські виклики цифрової реальності. Феномен штучного інтелекту. ІТ-гіганти і мережеве суспільство. Мережева комунікація і конфлікт як соціальний феномен. Смысл та передбачення майбутнього. Типи прогнозів та їх достовірність.</p>	
<p>Результати навчання</p> <p>ПРН 16, ПРН 17, ПРН 19, ПРН 21, ПРН 22</p>	<p>Кількість годин: лекції - 2 практ. - 2</p>	<p>Тема 7. Актуальні проблеми сучасної практичної філософії</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аболіна Т. Г., Нападиста В. Г., Рихліцька О. Д. та ін. Прикладна етика. Навч. посіб. К.: «ЦУЛ», 2012. 392 с. 2. Калуга В. Ф. Екологія свідомості. К.: Міленіум, 2010. 154 с. 3. Гьосле В. Практична філософія в сучасному світі / В. Гьосле ; пер. з нім., прим. та післямова А. Єрмоленка. К.: Лібра, 2003. 248 с. 4. Anderson M., Anderson S. (eds.) Machine Ethics. Cambridge University Press, 2011. 5. Рассел С., Норвиг П. Искусственный интеллект: современный подход / Пер. с англ. и ред. К. А. Птицына. 2-е изд. М.: Вильямс, 2006. 6. Бернейс Э. Пропаганда. М.: Hippo Publishing LTD, 2010.
<p>Опис теми</p>	<p>Сутність глобалізації та проблема ціннісного виміру буття людства. Глобальні проблеми сучасного людства: філософське осмислення. Етика як прикладна (практична) філософія. Етичні проблеми штучного інтелекту. Деонтологічні проблеми відношення «людина-природа». Екокриза, екосвідомість, екогуманізм. Інформація та проблема девальвації експертного знання. Інформаційна етика. Види сучасної дезінформації: фейки, конспіративні теорії, пропаганда. Цінності та ціннісні орієнтації сучасних релігій світу.</p>	

Лектор

Т. А. Шадюк, кандидат філософських наук, доцент